

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus

erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista

Annettu Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2012

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään ajoneuvolain (1090/2002) 99 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1328/2004:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Asetuksen soveltaminen

Tätä asetusta sovelletaan:

a) erikoiskuljetuksiin käytettäviin ajoneuvoihin sen lisäksi, mitä ajoneuvolaissa (1090/2002), autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (1248/2002) sekä traktorien, moottoriyökoneiden ja maastoajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä hinattavien laitteiden rakenteesta ja varusteista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (274/2006) säädetään;

b) erikoiskuljetusten suorittamiseen tiellä sen lisäksi, mitä tieliikennelaissa (267/1981) ja ajoneuvojen käytöstä tiellä annetussa asetuksessa (1257/1992) säädetään;

c) sotilasajoneuvojen kuljettamiseen tiellä sen lisäksi, mitä sotilasajoneuvoista annetussa puolustusministeriön asetuksessa (180/2006) säädetään.

2 §

Tiellä yleisesti sallitut mitat ja massat

Tässä asetuksessa tarkoitetaan *tiellä yleisesti sallituilla mitoilla tai massoilla* ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen

a) 4 luvussa mainittuja ETA-valtiossa rekisteröityjä tai käyttöön otettuja ajoneuvoja tai ajoneuvoyhdistelmiä koskevia mittoja tai -massoja;

b) 4 a luvussa mainittuja muita kuin a kohdassa tarkoitettuja ajoneuvoja tai ajoneuvoyhdistelmiä koskevia sallittuja mittoja tai -massoja;

c) 45 §:n 1 ja 2 momentissa mainittuja tavaran kuormausta koskevia sallittuja mittoja.

3 §

Erikoiskuljetus ja erikoiskuljetuslupa

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) *erikoiskuljetuksella* kuormaamattoman tai jakamattomalla kuormalla kuormatun ajoneuvon taikka ajoneuvoyhdistelmän kuljetus-

ta, jossa ylitetään ainakin yksi tiellä yleisesti sallittu mitta tai massa;

b) *erikoiskuljetusluvalla* Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen myöntämää kuljetuslupaa 38 §:ssä tarkoitettulle erikoiskuljetukselle.

4 §

Jakamaton kuorma

Tässä asetuksessa tarkoitetaan *jakamattomalla kuormalla* sen lisäksi, mitä ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 2 §:n 4 momentissa säädetään:

a) erikoiskuljetuksena kuljetettavaa kuormaa, jota rakenteensa vuoksi on kuljetettava useamman esineen kokonaisuutena;

b) yhdistettyä kuljetusta varten erityiselle kuljetusalustalle pakattua kone- tai laitekokonaisuutta;

c) vaurioitunutta ajoneuvoa, kun sitä kuljetetaan N₃-luokkaan kuuluvalla hinausautolla puomin varaan nostettuna;

d) ulkomaille vietävää tai sieltä tuotavaa tyhjää tai lähtöpaikalla valmiiksi kuormattua, yli 2,80 metriä korkeaa tai yli 12,30 metriä pitkää merikuljetukseen suunniteltua konttia; jos tässä tarkoitettun kontin kuljetus vaatii 4,30 metrin korkeuden ylittämisen tai vastaavasti puoliperävaunuyhdistelmässä 18,00 metrin pituuden tai tiellä yleisesti sallitun massan ylittämisen, kontti katsotaan jakamattomaksi esineeksi vain jakamattoman esineen pakkauksena taikka konttia tyhjänä kuljetettaessa.

2 luku

Erikoiskuljetusajoneuvon hyväksyntä ja rakenne

5 §

Erikoiskuljetusajoneuvo ja erikoiskuljetukseen käytettävä ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä

1. Erikoiskuljetukseen käytettävän ajoneuvon tulee olla erikoiskuljetukseen hyväksytty erikoiskuljetusajoneuvo, jos ajoneuvo kuormaamattomana ylittää tiellä yleisesti sallitut

mitat tai on hyväksytty kuormattuna tai kuormaamattomana tiellä yleisesti sallitut massat ylittävään kuljetukseen.

2. Kuorman kuljettamiseen hyväksyttäviä erikoiskuljetusajoneuvoja ovat:

a) jakamattoman kuorman kuljettamiseen tarkoitettun erikoiskuljetusperävaunun tai sitä vastaavan hinattavan laitteen vetoautoksi valmistettu ja varustettu N₃-luokan ajoneuvo;

b) jakamattomaksi kuormaksi katsottavan pyörillä tai telaketjuilla varustetun työkoneen kuljetukseen valmistettu, erityisellä kiinteästi asennetulla tällaisen koneen kuljetukseen tarkoitettulla kuljetusalustalla varustettu N₃-luokan ajoneuvo, jota ei ole tarkoitettu muuhun kuljettamiseen;

c) jakamattoman kuorman kuljettamiseen valmistettu ja varustettu N₂- tai N₃-luokan ajoneuvon suoraan tai välivaunun avulla kytkettäväksi tarkoitettu perävaunu;

d) erityisesti raskaan tai pitkän jakamattoman kuorman kuljettamiseen tarkoitettu N₃-luokan ajoneuvon kuorman välityksellä kytkettäväksi tarkoitettu siirtoakselisto;

e) jakamattomaksi kuormaksi katsottavan purjelentokoneen tai veneen kuljetukseen valmistettu ja varustettu pääasiassa M₁- tai N₁-luokan ajoneuvon kytkettäväksi tarkoitettu perävaunu;

f) jakamattomaksi kuormaksi katsottavan veneen kuljetukseen tarkoitettu traktoriin kytkettävä traktoriperävaunu;

g) jakamattomaksi kuormaksi katsottavan pyörillä tai telaketjuilla varustetun työkoneen kuljetukseen valmistettu tai varustettu traktoriin kytkettävä traktoriperävaunu, jota ei ole tarkoitettu muuhun kuljettamiseen;

h) jakamattomaksi kuormaksi katsottavan vaurioituneen ajoneuvon kuljettamista varten valmistettu N₃-luokaan kuuluva hinausauto.

3. Ainoastaan kuormaamattomana tiellä kuljetettavaksi hyväksyttäviä erikoiskuljetusajoneuvoja ovat:

a) erikoiskäyttöön valmistettu, tiellä yleisesti sallitut mitat tai massat ylittävä ajoneuvo tai vastaava muu ajoneuvo, jota ei ole tarkoitettu tavaran tai henkilöiden kuljettamiseen tiellä;

b) turvetuotantoon käytettävä kone tai traktoriin kytketty vastaava hinattava laite taikka turvetuotannossa käytettävä kuormaamaton perävaunu.

4. Erikoiskuljetukseen käytettävän ajoneuvoyhdistelmän tulee olla erikoiskuljetukseen hyväksytty, jos yhdistelmä tai sen osana oleva ajoneuvo ylittää tiellä yleisesti sallitut massat tai kuormaamattomana ylittää tiellä yleisesti sallitut mitat.

5. Erikoiskuljetusajoneuvoksi voidaan hyväksyä myös muu moottorikäyttöinen tai hinnattava ajoneuvo, jolle erityisestä syystä myönnetään erikoiskuljetuslupa tiellä yleisesti sallittujen mittojen tai massojen ylittämiseen. Hyväksyttäessä erikoiskuljetusajoneuvoksi ajoneuvo, johon on kiinteästi asennettu tai kuormattu näyttely-, tutkimus-, huvipuisto- tai sirkuslaitteisto taikka muu palveluvarustus, edellytetään erikoiskuljetuslupa tielle yleisesti sallittujen mittojen ylittämiseen sen estämättä mitä 36 §:ssä säädetään.

6 §

Erikoiskuljetusajoneuvojen ja erikoiskuljetusyhdistelmien hyväksyntä tiellä yleisesti sallittuja mittoja ja massoja suuremmille mittoille ja massoille

1. Liikenteen turvallisuusvirasto voi hakemuksesta hyväksyä ajoneuvoille Suomessa rekisteriin merkittäviksi tiellä yleisesti sallittuja suuremmat massat ja mitat seuraavasti:

a) muuhun kuljetukseen kuin yksinomaan jakamattomien esineiden erikoiskuljetukseen hyväksytylle autolle tai perävaunulle valmistajan vähintään 80 km/h nopeudelle sallimat akseli-, teli- ja kokonaismassat ja tarvittaessa alennetulle nopeudelle, kuitenkin vähintään 50 km/h nopeudelle, sallimat korotetut akseli-, teli- ja kokonaismassat;

b) kuorman kuljettamiseen tarkoitettulle 5 §:n 2 momentin a–d tai h kohdan mukaiselle sekä kuormaamattomana tiellä kuljetettavaksi tarkoitettulle 5 §:n 3 momentin a kohdan mukaiselle erikoiskuljetusajoneuvolle valmistajan sallimat korotetut akseli-, teli ja kokonaismassat 80 km/h nopeudelle, kuitenkin parirenkain varustetulle erilliselle tai telissä olevalle akselille enintään 13 tonnia, kahdeksalla rinnakkaisella renkaalla varustetulle akselille enintään 20 tonnia ja vähintään neljällä renkaalla varustetulle vähintään kahdesta pendeliakselista muodostuvalle akseliinjalle

enintään 14 tonnia; lisäksi tarvittaessa rekisteriin voidaan merkitä valmistajan alennetulle nopeudelle sallimat korotetut akseli-, teli- ja kokonaismassat;

c) 5 §:n 2 momentin c–e kohdassa ja 3 momentin a kohdassa tarkoitettulle ajoneuvolle käyttötarkoituksesta johtuvan rakenteen edellyttämät mitat;

d) 5 §:n 5 momentissa tarkoitettulle ajoneuvolle käyttötarkoituksesta johtuvan rakenteen edellyttämät mitat ja massat.

2. Edellä 1 momentin a ja b kohdassa tarkoitettujen korotettujen akseli-, teli- ja kokonaismassat voidaan merkitä muun erikoiskuljetusperävaunun kuin puoliperävaunun vetoautolle vain 19 §:n mukaisen painokuorman kuljettamiseen.

3. Katsastustoimipaikka voi hyväksyä rekisteriin merkittäväksi tiellä yleisesti sallittua suuremman leveyden 5 §:n 2 momentin b kohdassa tarkoitettulle ajoneuvolle. Ilman kuormaa kuljetettaessa ajoneuvon suurimmaksi leveydeksi saa hyväksyä enintään 2,80 metriä. Kuormaa varten kyseinen ajoneuvo saa olla kuitenkin levitettävissä enintään 3,20 metriin.

4. Suurin sallittu leveys 5 §:n 2 momentin g kohdassa tarkoitettussa traktoriperävaunussa sitä ilman kuormaa kuljetettaessa on 2,80 metriä. Kuormaa varten kyseinen traktoriperävaunu saa olla kuitenkin levitettävissä enintään 3,20 metriin.

5. Edellä 5 §:n 2 momentin h kohdassa tarkoitettussa hinausautossa ohjaaville etuakseleille tulee täydellä puomikuormalla kohdistua vähintään 15 prosenttia auton kokonaismassasta tai vähintään 10 prosenttia auton kokonaismassasta, jos auton telissä on vähintään yksi etuakselin pyörien kääntymiskulman mukaisesti ohjaavaksi kytketty akseli.

6. Hyväksyttäessä kytkentäkatsastuksessa ajoneuvoja 1 momentin a tai b kohdan mukaisilla alennettuihin ajonopeuksiin perustuvilla korotetuilla massoilla ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu ajonopeus määräytyy sen ajoneuvon mukaan, joka johtaa pienimpään enimmäisnopeuteen.

7. Tässä asetuksessa *pendeliakselilla* tarkoitetaan ohjaavaa tai ohjautuvaa erillisjousittua akselia, jonka välityksellä renkaiden kautta tiepintaan kohdistuu tasainen kuormi-

tus riippumatta tiepinnan pituus- ja poikkisuuntaisesta epätasaisuudesta.

7 §

Ulkomaisten erikoiskuljetusajoneuvojen ja erikoiskuljetusyhdistelmien hyväksynnän osoittaminen erikoiskuljetuslupaa varten

Katsastustoimipaikka voi antaa erikoiskuljetuslupaa varten todistuksen ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän 6 §:n mukaisesta kelpoisuudesta käyttää ajoneuvoa tai yhdistelmää tiellä yleisesti sallittuja mittoja tai massoja suuremmilla mitoilla tai massoilla.

8 §

Moottoritehon ja massan suhde erikoiskuljetuksessa

Sen estämättä, mitä autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä 1 olevan I osan taulukon 48 kohdassa säädetään, erikoiskuljetusperävaunun tai vastaavan hinattavan laitteen vetoauton tai vetoautojen moottoritehon tulee ylittää 300 kilowattia vähintään 1,0 kilowatilla jokaista tonnia kohden, jolla kuljetuksen kokonaismassa ylittää 60 tonnia. Yhteenlasketun moottoritehon ei kuitenkaan tarvitse ylittää 750 kilowattia.

9 §

Poikkeus auton ohjauslaitevaatimuksista erikoiskuljetuksessa

Vähintään neliakselisen erikoiskuljetusauton tai erikoiskuljetusperävaunun vähintään neliakselisen vetoauton ohjauslaitteen ei tarvitse täyttää autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä 1 olevan I osan taulukon 5 kohdassa tarkoitettua vaatimusta.

10 §

Erikoiskuljetusajoneuvon renkaat

Jos erikoiskuljetusajoneuvon renkaiden kantavuus ei vastaa kyseiselle akselille kohdistuvaa massaa, ajoneuvoa saa kuitenkin kuljettaa tiellä enintään rengasvalmistajan sallimalla, akselille kohdistuvasta massasta riippuvalla alennetulla nopeudella.

11 §

Erikoiskuljetusperävaunun jarrut

1. Jos erikoiskuljetusperävaunu on valmistettu yksinomaan tiellä yleisesti sallitut massat ylittäviin kuljetuksiin, sen jarrujen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sovelletaan perävaunun käyttöjarruja yleisesti koskevien säännösten sijasta 2-6 momenttia siinä laajuudessa kuin niissä säädetään.

2. Perävaunun, jossa on enemmän kuin kolme akselia, jarrujen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen voidaan käyttää enintään kolmiakseliselle perävaunulle annettuja testiraportteja, jos jarrujen lukkiutumisenestöjärjestelmästä on annettu riittävä selvitys.

3. Tyyppi 0 testissä (käyttöjarrun tehotesti jarrut kylminä, ajoneuvo kuormattuna) voidaan soveltaa alennetuilla nopeuksilla perävaunulle sallittavasta enimmäisnopeudesta riippuvaa vaatimusta seuraavan taulukon mukaisesti.

Enimmäisnopeus (km/h)	40	60
Laskennallinen jarruvoima prosenttia suurimmasta staattisesta pyöräkuormituksesta täyteen kuormatulla ja kuormamattomalla perävaunulla	35	40

4. Jarrujen vaatimustenmukaisuus osoitetaan ilmoitetun tutkimuslaitoksen tai hyväksytyt asiantuntijan antamalla lausunnolla. Jarrujen vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa käyttäen akselien tai jarrujärjestelmän valmistajan testiraportteja tai asianmukaisia laskelmia.

5. Perävaunun jarrujärjestelmästä mitattu jarrujen kytkentäviive saa olla enintään 0,8 sekuntia.

6. Välivaunuista tai muista vastaavista akselistomoduuleista koostuvan moniosaisen perävaunun jarrutustehon jakautumista perävaunun akseleille ei tarvitse osoittaa erikseen.

12 §

Erikoiskuljetusperävaunun rakenne

1. Erikoiskuljetusperävaunu saa olla:

- a) vetoautoa leveämpi;
- b) leveydeltään säädettävissä; ja
- c) tarvittaessa välivaunusta ja useista perävaunuista koottu käyttötarkoituksen mukainen kokonaisuus.

2. Tiellä yleisesti sallitut massat ylittäviin kuljetuksiin valmistetun erikoiskuljetusperävaunun kytkentälaitteet saadaan hyväksyä perävaunun tai kytkentälaitteen valmistajan antaman rakennetodistuksen perusteella.

3. Erikoiskuljetusperävaunun ei tarvitse olla varustettu roiskeläpillä tai -suojilla, jos perävaunun käyttötarkoituksesta johtuvan rakenteen vuoksi kyseiset varusteet eivät ole tarkoituksenmukaisia.

4. Jos erikoiskuljetusperävaunun teli on kolme- tai useampiakselinen, sen ohjautuville akseleille kohdistuvien massojen summa saa olla enintään puolet telin kiinteille tai ohjaaville akseleille kohdistuvien massojen summasta. Kiinteiden ja ohjaavien akselien massoihin katsotaan kuuluvaksi myös massa, joka kohdistuu sellaiselle ohjautuvalle akselille, jonka pyörät lukittuvat automaattisesti suoraan ohjaavaan asentoon aina, kun ajetaan yli 30 km/h nopeudella. Vähintään yhden akselin on oltava telissä kuitenkin kaikilla nopeuksilla kiinteä tai ohjaava.

13 §

Hinattava laite erikoiskuljetuksena

1. Kytkennän tulee olla katsastustoimipaikan hyväksymä, jos kuorma-autoon kytketään erikoiskuljetukseksi katsottava hinattava laite siten, että yhdistelmän pituus ylittää

ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 32 §:n mukaan sallitun 22 metrin enimmäispituuden tai tiellä yleisesti sallitun leveyden tai korkeuden.

2. Jos tiellä yleisesti sallitun massan ylittävä hinattava laite kytketään kuljetettavaksi erikoiskuljetusyhdistelmänä, kytkentälaitteiden, kytkennän vetoautoon ja jarrujen vaatimustenmukaisuus tulee todeta katsastustoitimipaikalla.

3. Muun kuin ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 30 §:ssä tarkoitetun, erikoiskuljetukseksi katsottavan hinattavan laitteen merkitsemiseen, varusteluun, rakentamiseen, kytkentään ja kuljetukseen sovelletaan mitä tässä asetuksessa säädetään erikoiskuljetusperävaunusta.

14 §

Pitkien kuormien ajoneuvoyhdistelmät

1. Erikoiskuljetukseen tarkoitetuksi puoli-perävaunuksi saa hyväksyä erillisen yksi- tai useampiakselisen hinattavan ajoneuvon, joka kytketään vetoautoon siten, että kuljetettava esine tai esineet toimivat perävaunun runkona ja tässä tarkoitettu ajoneuvo perävaunun akselistona. Vaihtoehtoisesti perävaunun runkona toimiva esine tai esineet voidaan kytkeä vetoauton sijaan välivaunuun.

2. Jos etäisyys autossa olevasta vetopöydästä tai vetokytkimestä taikka välivaunun vetopöydästä perävaunun takimmaiseen kiinteään akseliin on yli 15 metriä, perävaunun akselistossa vähintään yhden akselin on oltava ohjaava tai erikseen ohjattavissa. Erikseen ohjattavan perävaunun vetoauton ohjaamossa on oltava merkkivalo, joka osoittaa perävaunun akseliston olevan ohjattavana.

3. Jos perävaunua varten on erikseen ohjaaja, tällä on oltava radio- tai puhelinyhteys vetoauton kuljettajaan.

15 §

Poikkeuksia ajoneuvon käytöstä tiellä annetun asetuksen säännöksistä

Erikoiskuljetuksessa auton ja ajoneuvoyhdistelmän ei tarvitse täyttää ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen seuraavia säännöksiä:

a) 21 §:n 2 momentissa säädettyä auton ja 23 §:n 3 momentissa säädettyä yhdistelmän massaa;

b) 26 ja 30 h §:ssä säädettyä kääntyvyysvaatimusta;

c) 30 e §:n 2 momentissa säädettyä vetävään akseliin tai akseleihin kohdistuvaa vähimmäismassaa;

d) 31 §:n 3 momentissa ja 32 a §:n e ja f kohdassa säädettyä auton ja hinattavan ajoneuvon välistä massasuhdetta koskevaa vaatimusta, jos yhdistelmän kokonaismassa ylittää 60 tonnia;

e) asetuksen 33 §:n b kohdassa säädettyä peilejä tai muuta epäsuoran näkemisen mahdollistavaa laitetta koskevaa vaatimusta, jos kuljetuksen takana käytetään varoitusautoa.

16 §

Erikoiskuljetukseen hyväksytyin ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän käyttö tieliikenteessä

1. Erikoiskuljetusajoneuvoa tai erikoiskuljetusyhdistelmää ei saa hyväksyä käytettäväksi muihin kuin jakamattomien esineiden kuljetuksiin, ellei ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä täytä autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen ja ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen säännöksiä.

2. Jos erikoiskuljetukseen hyväksytyt perävaunu kytketään vetoautoon kytkentään sovelletaan ajoneuvolain 62 §:ää. Sama koskee vastaavaa ulkomaan rekisterissä olevaa Suomessa erikoiskuljetukseen käytettävää yhdistelmää 35 §:ssä säädettyin poikkeuksin. Kytkentäkatsastusta ei vaadita ETA-valtiossa rekisteröidylle tai käyttöön otetulle ajoneuvoyhdistelmälle, jos yhdistelmälle on siellä tehty vastaava tarkastus. Suomen- tai ruotsinkielinen todistus taikka todistuksen virallinen suomen- tai ruotsinkielinen käännös tarkastuksesta on pidettävä ajossa mukana ja vaadittaessa esitettävä liikenteen valvojalle. Kuormaamattomana tiellä yleisesti sallitut mitat ylittävän ajoneuvoyhdistelmän saa il-

man kytkentäkatsastusta ajaa kytkentäkatsastukseen.

3. Ennen kuin 6 §:n nojalla rekisteriin merkittyä tai ulkomaalaista liikenteessä käytettäväksi hyväksyttyä kuormattuna tai kuormaamattomana tiellä yleisesti sallitut mitat ja massat ylittävää ajoneuvoa käytetään tieliikenteessä, sen käyttöön tulee olla erikoiskuljetuslupa, jollei 36 §:stä muuta johdu.

3 luku

Erikoiskuljetuksen kuormaus

17 §

Yleinen kuormausperiaate erikoiskuljetuksissa

1. Kuljetettava esine on ensisijaisesti kuormattava sellaiseen ajoneuvoon tai ajoneuvoyhdistelmään, jolla kuljettaessa ei tarpeettomasti ylitetä yleisesti tiellä sallittuja mittoja eikä massoja.

2. Jos jakamattoman esineen kuormaus voidaan toteuttaa vaihtoehtoisilla tavoilla, joista kukin aiheuttaa eri raja-arvon ylittymisen, on ensisijaisesti pyrittävä välttämään sallitun leveyden ja toissijaisesti korkeuden ylittämistä.

3. Pitkät esineet, joita ei voi kuljettaa tielle yleisesti sallittujen pituusrajojen mukaisesti, on kuljetettava ensisijaisesti puoliperävaunussa, korkeat esineet matalarakenteisessa ajoneuvossa tai syväkuormausperävaunussa ja leveät esineet tarvittaessa vinotukien päälle kuormattuina ylileveyden välttämiseksi.

4. Rakenteensa vuoksi yksinomaan erikoiskuljetukseen hyväksytyllä perävaunulla tai 5 §:n 2 momentin b tai g kohdassa tarkoitulla ajoneuvolla saa tieliikenteessä yleisesti sallittujen massa-arvojen rajoissa meno- tai paluukuljettaa:

a) suoritettavaan tai jo suoritettuun erikoiskuljetukseen liittyvää varoitusautoa ja muita vastaavia kyseisten erikoiskuljetusten suorittamiseen liittyviä laitteita tai varusteita; tai

b) muuta yksittäistä esinettä tai laitetta; kuitenkin 5 §:n 2 momentin b tai g kohdassa

tarkoitettulla ajoneuvolla vain pyörillä tai telaketjuilla varustettua työkonetta.

18 §

Vetäville akseleille kohdistuva massa

Erikoiskuljetus on kuormattava niin tai siinä on käytettävä sellaista vetävää ajoneuvoa taikka ajoneuvoja, että ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kokonaismassasta vetäviin akseliin kohdistuu vähintään 20 prosenttia kokonaismassasta, jos se on yli 60 tonnia. Jos yhdistelmän kokonaismassa on yli 150 tonnia, vetäviin akseliin tulee kohdistua vähintään 15 prosenttia yhdistelmän kokonaismassasta, kuitenkin vähintään 30 tonnia.

19 §

Usean esineen kuljettaminen samassa kuljetuksessa

1. Useampaa jakamatonta esinettä saa kuljettaa samassa kuljetuksessa vain, jos kuljetettavat jakamattomat esineet aiheuttavat kukin yksinään kuormattuna tiellä yleisesti sallitun pituuden, leveyden tai korkeuden ylittämisen. Muuta tiellä yleisesti sallittua mittaa tai massaa ei saa ylittää kuljetettavien esineiden sijoittamisella päällekkäin, rinnakkain tai peräkkäin.

2. Rakenteeltaan tiellä yleisesti sallitut mitat ja massat täyttävään kuorma-autoon tai kuorma-auton ja siihen kytketyn perävaunun yhdistelmään saa kuormata kappaletavaran lisäksi 1 momentissa säädetyin edellytyksin yhden tai useamman jakamattoman esineen.

3. Jos pituuden tai leveyden vuoksi yksinomaan erikoiskuljetukseen hyväksytyllä ajoneuvolla kuljetetaan mitoiltaan jakamattomia esineitä, samaan kuormaan saa ottaa 1 momentissa säädetyin edellytyksin myös muuta tavaraa. Kuormaus tulee toteuttaa siten, että muusta tavarasta koostuva kuorma ei ylitä tiellä yleisesti sallittuja mittoja eikä lisää jakamattomista esineistä johtuvaa tiellä sallittujen mittojen ylittämistä.

4. Samassa kuljetuksessa saa erikoiskuljetusluvassa määrättyissä rajoissa kuljettaa ja

kamattoman esineen kanssa siihen tai sen käyttöön liittyviä tavaroita, jos niiden yhteinen massa on enintään 20 prosenttia jakamattoman esineen massasta. Muista tavaroista muodostettu kuorma ei saa ylittää tiellä yleisesti sallittuja mittoja eikä aiheuttaa jakamattoman kappaleen osalta suurempaa ylitystä sallittuihin mittoihin kuin aiheutuisi ilman lisäkuormaa.

5. Jos kuorma-auton ja varsinaisen perävaunun yhdistelmää käytetään erikoiskuljetukseen, jossa ylitetään vähintään yhtä tiellä yleisesti sallittua massa-arvoa, vetoautossa saa käyttää painokuormana perävaunussa kuljetettavaan jakamattomaan esineeseen liittyviä lisälaitteita tai vastaavia esineitä. Jos painokuorman tarve on yli 20 prosenttia perävaunussa kuljetettavasta jakamattoman esineen massasta, ylittävän kuorman osan pitää olla yksinomaan painokuormaa.

4 luku

Erikoiskuljetuksen merkitseminen ja varoitusauton käyttäminen

20 §

Valaisimet ja heijastimet

1. Tarpeelliset tunnus- ja varoitusvalaisimet sekä heijastimet tulee olla:

- a) erikoiskuljetukseksi katsottavassa ajoneuvossa ja ajoneuvoyhdistelmässä;
- b) erikoiskuljetusajoneuvossa; ja
- c) jakamattomalla esineellä ajoneuvoa leveämmäksi tai ajoneuvoa taikka ajoneuvoyhdistelmää pitemmäksi kuormatussa ajoneuvossa ja yhdistelmässä.

2. Valaisimet ja heijastimet saa tarvittaessa kiinnittää kuormaan.

21 §

Erikoiskuljetuksessa käytettävän vetoauton ja traktorin varoitusvalaisin

Ylipitkän tai ylileveän erikoiskuljetuksen vetoautossa ja vastaavaa kuljetusta vetävässä traktorissa sekä ylipitkässä taikka ylileveässä muussa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tu-

lee olla vähintään yksi autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä I olevan I osan taulukon 20 kohdassa ja II osan taulukon 4 kohdassa tarkoitettu vilkkuva ruskeankeltaista valoa näyttävä varoitusvalaisin, jollei jäljempänä varoitusautoa vaativista kuljetuksista muuta säädetä.

22 §

Leveän kuljetuksen tunnusvalaisimet ja heijastimet edessä

1. Kuljetettaessa tiellä yleisesti sallittua leveämpää ajoneuvoa, ajoneuvoyhdistelmää tai kuormaa ajoneuvon, kuljetusta suorittavan auton tai vetoauton etuosaan tai välittömästi ohjaamon taakse on kuljetuksen leveydelle asetettava esteeseen osuessa helposti taipuvat tai siirtyvät merkkitaangot. Tankoihin on kiinnitettävä eteenpäin suunnatut, kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat, eteen ruskeankeltaista jatkuvaa valoa näyttävät, samanaikaisesti takavalaisimien kanssa toimivat, valaisevalta pinta-alaltaan vähintään 50 neliösenttimetrin valaisimet, joiden hehkulampun tehon on oltava vähintään 15 wattia ja enintään 21 wattia tai jotka vastaavat niitä valoteknisiltä ominaisuuksiltaan. Jos erikoiskuljetuksen leveys on yli 3,00 metriä, uloimpia valaisimia on oltava kaksi päällekkäin. Lisäksi tankoihin on kuljetuksen leveydelle kiinnitettävä leveydeltään vähintään 100 millimetrin ja korkeudeltaan vähintään 200 millimetrin suuruiset eteenpäin suunnatut valkoiset heijastimet. Tankoihin saa myös kiinnittää vastaavankokoiset taaksepäin suunnatut ruskeankeltaiset heijastimet. Erillisiä tunnusvalaisimia ei tarvita, jos enintään 3,00 metriä leveän moottorikäyttöisen ajoneuvon etuvalaisimet ovat autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä I olevan I osan taulukon 20 kohdan mukaiset eikä ajoneuvoa ole valmistettu kuorman kuljettamiseen tai perävaunun vetämiseen.

2. Jos ajoneuvon omien etuvalaisimien ja edellä tarkoitettujen valaisimien ja heijastimien etäisyys on yli 1,00 metriä, ajoneuvon tai kuorman on asetettava enintään yhden

metrin välein tarpeelliset lisävalaisimet. Jos kuorman leveys on yli 3,50 metriä, valaisimet ja heijastimet saa kiinnittää kuormaan, jolloin merkkitankoja ei tarvitse asettaa. Valaisimien ja heijastimien on oltava vähintään 0,35 metrin ja enintään 1,50 metrin korkeudella.

3. Jos kuljetuksen leveys on yli 4,00 metriä, suurinta leveyttä vastaamaan on asetettava eteenpäin suunnatut autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä I olevan II osan taulukon 6 kohdassa tarkoitettut, E-säännön n:o 70 vaatimuksia vastaavat tunnuskilvet. Eteenpäin suunnatuissa tunnuskilvissä saa käyttää punaista päiväloistevärillä maalattua vuoroittaista raidoitusta heijastavan punaisen asemesta. Tunnuskilvet on sijoitettava kuorman etualakulmaan siten, että ainakin osa kilvistä on kuorman kulman muotoa seuraten sijoitettu vaaka- ja pystysuuntaan.

4. Jos kuljetuksen leveys on yli 7,00 metriä, vastaantulevan liikenteen varoittamiseksi kuorman vasemmanpuoleinen enintään 1,90 metrin korkeudella oleva uloin etualakulma on merkittävä kuormaan tai 3 momentissa tarkoitettuun tunnuskilpeen kiinnitettävällä, vähintään yhdellä eteenpäin suunnatulla 1 momentissa tarkoitettuna kaltaisella ruskeankeltaista valoa näyttävällä merkkivalaisimella, jonka valo saa olla myös vilkkuva. Kuljetus, jonka leveys yli 1,90 metrin korkeudella on yli 4,00 metriä, on tässä pykälässä säädetyn lisäksi merkittävä sopivalla tavalla.

5. Jos traktoriin kytketyllä perävaunulla kuljetetaan ylileveää kuljetusta eteenpäin suunnatut heijastimet ja valaisimet saa kiinnittää kuormaan.

23 §

Leveän kuljetuksen tunnusvalaisimet ja heijastimet takana

1. Kuljetettaessa tiellä yleisesti sallittua leveämpää ajoneuvoa, ajoneuvoyhdistelmää tai kuormaa ajoneuvon, kuljetusta suorittavan auton tai yhdistelmässä perävaunun takana on oltava kuljetuksen suurinta leveyttä osoittamaan asetettavat, taaksepäin suunnatut punaista jatkuvaa valoa näyttävät, samanaikai-

sesti takavalaisimien kanssa toimivat, valaisevalta pinta-alaltaan vähintään 50 neliösenttimetrin valaisimet, joiden hehkulampun tehon on oltava vähintään 15 wattia ja enintään 21 wattia tai jotka vastaavat niitä valoteknisiltä ominaisuuksiltaan, sekä vastaavasti sijoitetut punaiset heijastimet. Perävaunussa tai hinattavassa laitteessa heijastimien on oltava kolmion muotoiset. Muussa ajoneuvossa ei saa käyttää kolmionmuotoisia heijastimia. Erillisiä tunnusvalaisimia ei tarvita, jos enintään 3,00 metriä leveän moottorikäyttöisen ajoneuvon takavalaisimet ovat autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä I olevan I osan taulukon 20 kohdan mukaiset ja ajoneuvoa ei ole valmistettu kuorman kuljettamiseen tai perävaunun vetämiseen.

2. Jos erikoiskuljetuksen leveys on yli 3,00 metriä, uloimpia valaisimia on oltava takana kummallakin puolella kaksi päällekkäin. Jos ajoneuvon omien takavalaisimien ja takaheijastimien sekä edellä tarkoitettujen valaisimien ja heijastimien väli on yli 1,00 metriä, ajoneuvon tai kuorman on asetettava enintään 1,00 metrin välein tarpeelliset lisävalaisimet. Valaisimien ja heijastimien on oltava vähintään 0,35 metrin ja enintään 1,50 metrin korkeudella.

3. Jos kuljetuksen leveys on yli 4,00 metriä, ilman perävaunua olevaan ajoneuvon on asetettava sen suurinta leveyttä vastaavat taaksepäin suunnatut autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä I olevan II osan taulukon 6 kohdassa tarkoitettu E-säännön n:o 70 vaatimuksia vastaavat vinoraitaiset tunnuskilvet ja perävaunuun vastaavat pitkän yhdistelmän tunnukset. Tunnuskilvet on sijoitettava kuorman taka-alakulmaan siten, että ainakin osa kilvistä on kuorman kulman muotoa seuraten sijoitettu vaaka- ja pystysuuntaan.

4. Jos kuljetuksen leveys on yli 7,00 metriä, takaa tulevan liikenteen varoittamiseksi kuorman vasemmanpuoleinen enintään 1,90 metrin korkeudella oleva uloin taka-alakulma on merkittävä kuorman tai 3 momentissa tarkoitettuun tunnuskilpeen kiinnitettävällä, vähintään yhdellä taaksepäin suunnatulla 1 momentissa tarkoitettuna kaltaisella ruskean-

keltaista valoa näyttävällä merkkivalaisimella, jonka valo saa olla myös vilkkuva. Kuljetus, jonka leveys yli 1,90 metrin korkeudella on yli 4,00 metriä, on tässä pykälässä säädetyn lisäksi merkittävä sopivalla tavalla.

5. Jos traktoriin kytketyllä perävaunulla kuljetetaan ylileveää kuljetusta taaksepäin suunnatut heijastimet ja valaisimet saa kiinnittää kuormaan.

24 §

Pitkän kuljetuksen tunnusvalaisimet ja heijastimet

1. Jos ajoneuvon kuorman osa ulottuu edessä ajoneuvon ääriiviivan ulkopuolelle tai takana enemmän kuin 1,00 metrin ajoneuvon ääriiviivan ulkopuolelle, kuorman uloin osa on merkittävä ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 49 §:n mukaisesti.

2. Jos ajoneuvoyhdistelmässä kuljetettavaesine tai esineet toimivat perävaunun runkona tai kuorma ulottuu edessä enemmän kuin 1,00 metrin tai takana enemmän kuin 2,00 metriä ajoneuvon ääriiviivan ulkopuolelle, merkitsemiseen on käytettävä autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä I olevan I osan taulukon 22 kohdassa tarkoitettuja sivuvalaisimia, jotka tulee tarkoituksenmukaisella tavalla kiinnittää vähintään kahden ja enintään kuuden metrin välein kuorman alaosaan. Etummainen ja takimmainen valaisin saavat olla enintään 1,00 metrin etäisyydellä kuorman uloimmasta ääriiviivasta. Valaisimien on oltava vähintään 0,35 metrin ja enintään 1,50 metrin korkeudella.

25 §

Varoitusauto ja sen henkilöstö

1. Varoitusautona tulee käyttää henkilö-, paketti- tai suurimmalta kokonaismassaltaan enintään 4,0 tonnin kuorma-autoa.

2. Ainakin yhdessä saman kuljetuksen varoitusautossa tulee olla suomen- tai ruotsinkielentaitoinen henkilö.

3. Varoitusautojen henkilöstöllä on oltava radio- tai puhelinyhteys keskenään ja erikoiskuljetusajoneuvon kuljettajaan tai kuljettajiin, sekä yhteinen kieli kommunikointia varten.

4. Jos kuljetuksen korkeus on yli 5,00 metriä edellä kulkevassa varoitusautossa on käytettävä vapaan korkeuden mittauslaitetta.

5. Varoitusautossa on oltava tarpeelliset työkalut ja tarvikkeet liikenteen ohjauslaitteiden tilapäistä siirtoa varten.

26 §

Varoitusvalaisimista ja niiden käytöstä

1. Erikoiskuljetuksen varoitusauto, erikoiskuljetuksessa käytettävä vetoauto ja erikoiskuljetusajoneuvo tulee varustaa vähintään kahdella autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteessä I olevan I osan taulukon 20 kohdassa ja II osan taulukon 4 kohdassa tarkoitettulla vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävällä varoitusvalaisimella.

2. Varoitusvalaisimia on käytettävä, jos

a) kuljetus liikkuu tiellä liikennesäännöistä poikkeavasti; tai

b) ilmeisen vaaran välttämiseksi muun liikenteen varoittaminen on tarpeen.

3. Kuljetuksen liikkeessä liikennesääntöjen mukaisesti varoitusvalaisimia ei tule käyttää yksinomaan ylikorkeassa kuljetuksessa tai pitkän kuljetuksen edellä kulkevassa varoitusautossa.

27 §

Varoitusauton käyttö

1. Erikoiskuljetuksen takana moottoritiellä tai tiellä, jossa kaksisuuntainen liikenne on liikennemerkein kielletty, ja kuljetuksen edessä muulla tiellä tulee käyttää varoitusautoa, jos kuljetuksen mitat ovat:

a) leveys yli 3,50 metriä;

b) leveys yli 3,00 metriä, kun kuljetuksen pituus on yli 25,25 metriä;

c) pituus yli 30,00 metriä; tai

d) korkeus yli 5,00 metriä.

2. Erikoiskuljetuksessa varoitusautojen on oltava kuljetuksen edessä ja takana, jos kuljetuksen mitat ovat:

a) leveys yli 4,00 metriä;

b) leveys yli 3,00 metriä ja pituus yli 30,00 metriä; tai

c) pituus yli 40,00 metriä.

3. Erikoiskuljetuksessa varoitusautoja on oltava kaksi edessä ja yksi takana, jos kuljetuksen mitat ovat:

a) leveys yli 5,00 metriä;

b) leveys yli 4,00 metriä ja pituus yli 35,00 metriä;

c) leveys yli 3,50 metriä ja pituus yli 40,00 metriä; tai

d) leveys yli 3,00 metriä ja pituus yli 45,00 metriä.

4. Erikoiskuljetuksessa, jonka leveys on yli 7,00 metriä, on käytettävä vähintään neljää varoitusautoa. Niistä yksi tai useampi voi olla hälytysvarusteinen poliisiauto.

5. Varoitusautoja saa liikenteen varoittamiseksi käyttää 1—4 momentissa säädettyä vähimmäismäärää enemmänkin.

28 §

Erikoiskuljetuksen varoitustaulu

1. Erikoiskuljetuksessa, jonka leveys on yli 3,50 metriä, kuljetuksen edellä olevassa varoitusautossa tulee käyttää eteenpäin suunnattua vähintään 1,0 x 0,5 metrin mittaista varoitustaulua, johon on kahdelle riville jaettuna merkitty teksti "LEVEÄ KULJETUS". Vastaavaa taaksepäin suunnattua varoitustaulua saa käyttää kuljetuksen takana ajoneuvon tai kuorman kiinnitettynä.

2. Puolustusvoimat voi käyttää 1 momentissa tarkoitettua varoitustaulun sijasta tekstilä "PANSSARIVAUNU" tai "PANSSARIVAUNUJA" olevia varoitustauluja, kun kyseessä on yli 2,80 metriä leveän panssaroidun ajoneuvon tai panssaroidujen ajoneuvojen ryhmän käyttö tiellä.

3. Erikoiskuljetuksen takana ja varoitusautossa on käytettävä 1 momentissa säädettyjen mittojen mukaista taulua, jossa on oltava kahdelle riville jaettuna teksti "PITKÄ KULJETUS", jos kuljetuksen mitat ovat:

a) leveys yli 3,00 metriä ja enintään 3,50 metriä sekä pituus yli 25,25 metriä; tai

b) leveys enintään 3,00 metriä ja pituus yli 30,00 metriä.

4. Jos erikoiskuljetuksessa käytetään varoitusautoa vain korkeuden vuoksi, varoitusautossa on käytettävä varoitustaulua, jossa on kahdelle riville jaettuna teksti "KORKEA KULJETUS".

5. Luvanvaraisessa erikoiskuljetuksessa saa 1, 3 ja 4 momentissa tarkoitettua varoitustaulusta poiketen käyttää Liikenneviraston hyväksymää tekstitöntä kaaviokuvalla varustettua varoitustaulua.

6. Varoitusautossa käytettävän varoitustaulun tulee olla Liikenneviraston hyväksymää mallia ja pimeän tai hämärän aikana sisäpuolelta valaistu. Erikoiskuljetusajoneuvoon tai kuormaan kiinnitettävä varoitustaulu saa olla heijastava tai ulkopuolelta valaistu. Puolustusvoimien käyttämien 2 momentissa tarkoitettujen varoitustaulujen ei kuitenkaan tarvitse olla Liikenneviraston hyväksymiä.

29 §

Erikoiskuljetuksen varoitustaulujen käyttäminen

1. Kuormaan kiinnitettyä taaksepäin suunnattua varoitustaulua ei tarvitse käyttää, jos kuljetuksen takana käytetään varoitusautoa. Eteenpäin suunnatun varoitustaulun teksti saa näkyä myös taaksepäin ja taaksepäin suunnatun varoitustaulun teksti eteenpäin.

2. Erikoiskuljetuksen varoitustauluja saa käyttää vain, jos kuljetuksen mitat sitä edellyttävät. Muulloin varoitustaulut tulee poistaa tai peittää. Pitkissä yhdistelmissä, kun takana ei käytetä varoitusautoa, varoitustaulua saa käyttää vain kuljetuksen takana taaksepäin suunnattuna.

3. Erikoiskuljetuksen varoitusautossa saa käyttää 28 §:ssä tarkoitettua varoitustaulun lisäksi kuljetuksesta tiedottavaa tekstimerkinällä varustettua muuta varoitustaulua.

5 luku

Erikoiskuljetuksen suorittaminen

30 §

Rajoitettu ajonopeus erikoiskuljetuksessa

1. Erikoiskuljetuksen suurin sallittu nopeus on 60 km/h, jos:

a) kuljetuksen leveys on yli 3,5 m;

b) neljällä renkaalla varustettuun akseliin kohdistuva massa on yli 13 tonnia;

c) kahdeksalla renkaalla varustettuun akseliin kohdistuva massa on yli 20 tonnia; tai

d) vähintään neljällä renkaalla varustettuun vähintään kahdesta pendeliakselista muodostuvaan akselilinjaan kohdistuva massa on yli 14 tonnia;

2. Erikoiskuljetuksen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jos:

a) ajoneuvon neljällä renkaalla varustettuun akseliin kohdistuva massa on yli 15 tonnia;

b) kahdeksalla renkaalla varustettuun akseliin kohdistuva massa on yli 23 tonnia; tai

c) vähintään neljällä renkaalla varustettuun vähintään kahdesta pendeliakselista muodostuvaan akselilinjaan kohdistuva massa on yli 16 tonnia.

3. Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyjen nopeusrajoitusten lisäksi erikoiskuljetuksessa ei saa ylittää myöskään ajoneuvon tai sen osan valmistajan hyväksymää suurinta sallittua ajonopeutta.

31 §

Erikoiskuljetuksen väistämisvelvollisuus

Erikoiskuljetuksen on tarvittaessa annettava vastakkaisesta suunnasta tulevalle ajoneuvolle mahdollisuus ensiksi sivuuttaa kapea tienkohta, jos liikenteen ohjaajan antamalla merkillä tai liikenteenohjauslaittein ei toisin osoiteta.

32 §

Liikenteen ohjaus erikoiskuljetuksissa

1. Jos kuljetuksen leveys on yli 4,00 metriä tai pituus yli 30,00 metriä tai korkeus yli 5,00 metriä, kaikkien varoitusautojen mukana on oltava liikenteenohjaaja tai poliisi.

2. Liikenteenohjaajaa on käytettävä muun liikenteen pysäyttämiseen ja ohjaamiseen, jos kuljetus tiellä liikkuu liikennesäännöistä poikkeavasti. Liikenteenohjaaja saa olla varoitusautossa kuljettajana.

3. Liikenteenohjaajalla on oltava selvästi erottuva heijastimin varustettu asu. Liikenteen pysäyttämiseen on käytettävä pienoiskoossa olevaa tieliikenneasetuksen (182/1982) 16 §:ssä tarkoitettua liikenne-merkkiä n:o 311.

4. Jos kuljetuksessa käytetään useita liikenteenohjaajia, ennen kuljetuksen aloittamista yksi niistä on nimettävä johtavaksi liikenteenohjaajaksi. Poliisi tai johtava liikenteenohjaaja määrää varoitusautojen etäisyyden ja sijainnin kuljetuksessa.

5. Liikenteenohjaajilla on oltava keskenään ja erikoiskuljetusajoneuvon kuljettajaan radio- tai puhelinyhteys.

33 §

Peräkkäisten erikoiskuljetusten ryhmä

1. Erikoiskuljetuksia saa kuljettaa enintään kuuden peräkkäisen ajoneuvon ryhmänä, jossa kukin kuljetus merkitään valaisimilla ja heijastimilla samalla tavalla kuin yksittäinen erikoiskuljetus.

2. Peräkkäisessä kuljetuksessa varoitusautoja tulee olla vähintään yksi jonon edessä ja yksi takana. Varoitusautojen vähimmäismäärä jonon edessä määräytyy ryhmään kuuluvan suurimman kuljetusyksikön leveyden tai pituuden mukaan. Kuitenkin yksinomaan ylikorkeissa kuljetuksissa riittää yksi varoitusauto kolmen kuljetusyksikön edessä ilman takana olevaa varoitusautoa.

3. Ryhmässä varoitusautot on sijoitettava siten, että yli 6,00 metriä leveän kuljetuksen edessä ja takana on varoitusauto. Jos peräkkäisten kuljetusten ryhmässä on neljä tai useampia kuljetusyksiköitä, vähintään jonon edessä ja lisäksi jokaisen kahden kuljetusyksikön jäljessä ja jonon viimeisenä on oltava varoitusauto.

4. Liikenteen ohjaajia on oltava vähintään yksi jokaista varoitusautoa kohden.

5. Kuljetusten suorittaminen ryhmänä ei saa kohtuuttomasti haitata muuta liikennettä.

34 §

Kuljetusta rajoittavien esteiden huomioon ottaminen

1. Erikoiskuljetusta suoritettaessa on otettava huomioon tien sivulla ja yläpuolella olevat liikennemerkit, sähkö- ja puhelinjohdot, rautateiden ajojohtimet sekä muut vastaavat laitteet. Tarvittaessa on sovittava sanottujen laitteiden omistajan kanssa niiden tilapäisestä poistamisesta.

2. Kuljetuksen ajaksi tilapäisesti poistettu liikenteenohjauslaite on saatettava entiselleen välittömästi kuljetuksen ohitettua sen.

6 luku

Erikoiskuljetuksessa ilman erikoiskuljetuslupaa sallitut mitat ja massat

35 §

ETA-valtiossa ja muussa valtiossa rekisteröidyt tai käyttöön otetut ajoneuvot erikoiskuljetuksessa

1. Tämän luvun säännöksiä sallituista mitoista ja -massoista sovelletaan ETA-valtiossa rekisteröityyn tai käyttöön otettuun ajoneuvoon.

2. Jos muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöön otettua ajoneuvoa käytetään erikoiskuljetukseen Suomessa siihen sovelletaan ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 4 a luvun säännöksiä sallituista mitoista ja massoista, ellei Liikenteen turvallisuusvirasto ole myöntänyt lupaa niistä poikkeamiseen tai kuljetukselle ei ole myönnetty erikoiskuljetuslupaa.

3. Mitä 2 momentissa säädetään sovelletaan myös ajoneuvoyhdistelmään, jossa joko vetävä tai hinattava ajoneuvo tai molemmat on rekisteröity tai käyttöön otettu muussa kuin ETA-valtiossa.

36 §

Erikoiskuljetuksessa ilman erikoiskuljetuslupaa sallitut mitat

1. Erikoiskuljetuksen suurin korkeus maasta mitattuna muussa kuin 4 §:ssä tarkoitettussa konttikuljetuksessa ja muulla kuin henkilö- tai pakettiautolla tai niiden perävaunulla kuljetettaessa saa olla enintään 4,40 metriä.

2. Erikoiskuljetuksessa kuljetuksen suurin leveys muulla kuin henkilö- tai pakettiautolla tai niiden perävaunulla kuljetettaessa saa olla muussa kuin konttikuljetuksessa enintään 4,00 metriä. Tästä poiketen 5 §:n 2 momentin b ja g kohdassa tarkoitettussa työkoneen kuljetuksessa kuorman suurin leveys saa olla 3,50 metriä ja saman momentin e kohdassa tarkoitettua perävaunulla kuljetettavan veneen tai purjelentokoneen kuljetuksessa leveys enintään 2,60 metriä. Traktoriin kytketyllä perävaunulla vain venettä, maatalouteen tai tienpitoon käytettävää konetta taikka laitetta kuljetettaessa tai 5 §:n 3 momentin b kohdassa tarkoitettussa turvetuotantoon liittyvässä kuljetuksessa leveys saa olla enintään 4,00 metriä, pylväitä kuljetettaessa kuitenkin enintään 2,60 metriä.

3. Erikoiskuljetuksen pituus saa olla:

a) kuljetettaessa 5 §:n 2 momentin b kohdassa tarkoitettua työkoneita enintään 16,00 metriä;

b) kuljetettaessa 5 §:n 3 momentin a kohdassa tarkoitettua ajoneuvoa, henkilö- tai pakettiauton perävaunulla purjelentokonetta tai venettä mastoineen tai traktorin perävaunulla 5 §:n 2 momentin g kohdassa tarkoitettua työkoneita, pylväitä, venettä tai maatalouteen taikka tienpitoon käytettävää konetta tai laitetta enintään 20,00 metriä, 5 §:n 3 momentin b kohdassa tarkoitettussa turvetuotantoon liittyvässä kuljetuksessa kuitenkin enintään 27,00 metriä;

c) kuorma-auton ja erikoiskuljetukseen hyväksytyyn varsinaisen perävaunun muodostamassa yhdistelmässä enintään 27,00 metriä, jos perävaunun leveys ylittää 2,60 metriä tai pituus ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 24 §:n 2 momentin a kohdassa sallitun arvon tai perävaunun akseliväli ylittää mainitun asetuksen 26 §:n 3 momentissa sallitun arvon ja jos kuormaa kuljetettaessa ve-

toauto on kuormitettu tämän asetuksen 19 §:n 4 tai 5 momentissa säädetyllä tavalla;

d) muussa kuin konttikuljetuksessa kuorma-auton ja puoliperävaunun tai vastaavan hinattavan laitteen muodostamassa yhdistelmässä enintään 30,00 metriä.

4. Erikoiskuljetuksissa kuorma saa ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 45 §:n 2 momentin säännöksestä poiketen ulottua ajoneuvon ääriiviivan ulkopuolelle seuraavasti:

a) ajoneuvon edessä enintään 2,00 metriä;

b) ajoneuvon takana enintään 3,00 metriä;

c) 3 momentin b kohdassa tarkoitettussa ajoneuvoyhdistelmässä ja 3 momentin c kohdassa tarkoitetuissa kuljetuksissa perävaunun takana enintään 4,00 metriä, kuitenkin 3 momentin d kohdassa tarkoitettussa yhdistelmässä enintään 6,00 metriä.

37 §

Erikoiskuljetuksessa ilman erikoiskuljetuslupaa sallitut massat

Edellä 36 §:ssä tarkoitetuissa kuljetuksissa akseli-, teli- ja kokonaismassa eivät saa ylittää ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen mukaan tiellä yleisesti sallittuja arvoja.

7 luku

Erikoiskuljetusluvalla sallitut mitat ja massat

38 §

Erikoiskuljetusluvalla myönnettävät poikkeukset mitta- ja massarajoituksista

1 Erikoiskuljetuslupaa myönnettäessä luvan hakija voidaan velvoittaa osoittamaan, että ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä on hyväksytty luvan mukaisen kuljetuksen suorittamiseen

2. Erikoiskuljetuslupa voidaan myöntää ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän käyttämiseen tai kuorman kuljettamiseen maantielillä, jos ajoneuvon tai yhdistelmän akseli-, teli- tai kokonaismassat ylittävät tiellä yleisesti

sallitut massat. Erikoiskuljetuslupaa ei voida myöntää traktorilla tai sen perävaunulla suoritettaviin kuljetuksiin. Erikoiskuljetuslupa voidaan myöntää vain ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän rekisteriin merkittyjen tai ulkomailla rekisteröidylle ajoneuvolle tai ajoneuvoyhdistelmälle ja rekisteröimättömälle ajoneuvolle valmistajan sallimien massojen rajoissa.

3. Erikoiskuljetuslupa voidaan myöntää sellaisen ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän käyttämiseen tai kuorman kuljettamiseen maantiellä, joka poikkeaa 36 §:ssä säädetyistä enimmäismitoista. Lupaa ei voida myöntää:

a) henkilö- tai pakettiautolla taikka traktorilla tai niiden perävaunulla tapahtuviin kuljetuksiin lukuun ottamatta 5 §:n 3 momentin b kohdassa tarkoitettuja turvetuotannossa käytettäviä tyhjänä siirrettäviä perävaunuja;

b) 5 §:n 2 momentin b ja g kohdassa tarkoitettussa työkoneneen kuljetuksessa leveyden ylittämiseen;

c) 4 §:n 2 momentissa mainittujen arvojen ylittämiseen muun kuin jakamattoman esineen kuljetuksessa tai tyhjän kontin kuljetuksessa.

4. Erikoiskuljetuslupa voidaan myöntää sellaiselle muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidylle tai käyttöönotetulle ajoneuvolle tai ajoneuvojen yhdistelmälle, joka ylittää ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 4 a luvun mittoja koskevia raja-arvoja.

5. Sellaiselle ajoneuvolle tai ajoneuvojen yhdistelmälle, jota ei ole rekisteröity tai ilmoitettu rekisteröitäväksi, saa erikoiskuljetusluvasta myöntää vain tilapäiseen siirtoon ilman kuormaa.

6. Erikoiskuljetuslupa voidaan myöntää asianomaisen tienpitäjän suostumuksella myös muulla kuin maantiellä tapahtuvaa kuljetusta varten.

7. Erikoiskuljetusluvassa ilmoitettuja, rekisteriin merkittyjä tai rekisteröimättömän ajoneuvon valmistajan sallimia akseli-, telitai yhdistelmän kokonaismassojen arvoja ei saa ylittää ajoneuvoa tiellä kuljetettaessa.

8. Erikoiskuljetuslupa voidaan myöntää 5 §:n 5 momentin mukaiselle ajoneuvolle tai ajoneuvoyhdistelmälle.

8 luku

Erityissäännökset

39 §

Asiakirjojen mukana pitäminen ja liikenteen valvonta

Erikoiskuljetuslupa liitteineen ja katsastustoimipaikan antama todistus hinattavan laitteen kytkemiseen myönnetystä 13 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hyväksymisestä tulee olla mukana kuljetuksessa. Asiakirjat tai niiden jäljennökset on vaadittaessa esitettävä liikenteen valvojalle.

40 §

Tielaitteiden vahingoittaminen

Jos erikoiskuljetuksessa vahingoitetaan tietä, liikenteenohjauslaitteita, tiemerkintöjä, aurausviittoja tai muita tiealueen laitteita ja rakenteita, 36 §:n mukaisessa kuljetuksessa kuljetuksen suorittajan ja 38 §:n mukaisessa kuljetuksessa luvan saajan on korvattava vahinko.

41 §

Valitusosoitus

Muutoksenhausta hallintoviranomaisen tämän asetuksen nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

42 §

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

2. Tämän asetuksen 11 § tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013.

3. Tällä asetuksella kumotaan erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista annettu liikenneministeriön päätös (1715/1992). Perävaunuun, joka otetaan ensi kertaa eri-

koiskuljetuskäyttöön ennen 1 päivä heinäkuuta 2013, sovelletaan kuitenkin jarruvaatimusten osalta tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita määräyksiä.

4. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa käyttöön otettua, erikoiskuljetukseen hyväksyttyä ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää saa edelleen käyttää erikoiskuljetukseen edellyttäen, että ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä on tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden määräysten mukainen.

5. Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2012

Liikenneministeri *Merja Kyllönen*

Liikenneneuvos, johtava asiantuntija Kari Saari